

'Politiek gaat te veel op stoel wetenschap zitten'

Vanuit de land- en tuinbouwsector wordt volop ingezet op verdere verduurzaming van de sector, ook op het gebied van gewasbescherming. Dit sluit aan bij de groeiende roep vanuit de politiek om meer duurzame landbouwmethoden en om een verminderde afhankelijkheid van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Na de Tweede Kamerverkiezingen zijn de meeste landbouwwoordvoerders inmiddels bekend. Thom van Campen (VVD) vertelt over zijn visie op gewasbescherming, verduurzaming en de politieke discussie hierover, aan de hand van vijf vragen.

Thom van Campen (VVD) 'Politiek gaat te veel op stoel wetenschap zitten'

De afgelopen tijd is het debat rond gewasbeschermingsmiddelen verscherpt en gepolariseerd. Hoe kijkt u hier tegenaan?

"Dat constateer ik ook. Dit komt volgens mij doordat de politiek te veel op de stoel van de wetenschap gaat zitten, dus van de beoordelende instanties. De politieke discussie over de verlenging van de toelating van glyfosaat is daar een voorbeeld van.

De onderliggende oorzaak van deze ontwikkeling zijn de maatschappelijke zorgen over de risico's van gewasbeschermingsmiddelen voor met name de gezondheid. Dat geldt bijvoorbeeld voor omwonenden van landbouwpercelen. Die zorgen moeten we zeker serieus nemen. Maar tegelijk moeten we vertrouwen hebben in de beoordelende instanties.

Persoonlijk vind ik deze polarisatie ongewenst. Wat je er tegen kunt doen? Ik vind dat je alle visies serieus moet nemen, zowel van de mensen die naar volledig biologisch willen als van de mensen die vinden dat er geen problemen zijn."

Kan de landbouw zonder gewasbeschermingsmiddelen?

"Nee, dat denk ik niet. Gewasbeschermingsmiddelen zullen altijd nodig zijn. Dat haal ik ook uit gesprekken met telers. Maar ik denk wel dat het aandeel chemie kan worden teruggebracht.

Of het volledig biologisch kan? Dat vind ik een keuze van de teler zelf. Ik vind het ook niet aan de politiek om te willen dat telers omschakelen naar biologisch. Het enige wat de politiek moet doen, is de voorwaarden en kaders stellen voor een gezonde, duurzame land- en tuinbouw. Vervolgens maakt de teler hier zelf keuzes in. Dat is zijn of haar ondernemerschap en dat dienen we te respecteren. Als een teler er dan voor kiest om op een verantwoorde wijze chemie in te zetten, heb ik daar geen problemen mee."

Hoe wilt u de inkomenszekerheid van telers veilig stellen, met voldoende financiële ruimte om te verduurzamen?

"Ik vind dat we de groene agenda van Europa moeten koesteren. Ook een boer heeft baat bij een schone leefomgeving. Maar als je als overheid duurzaamheidseisen stelt aan telers, zorg dan wel dat ze een goede gereedschapskist hebben, met voldoende middelen. Echter, het middelenpakket wordt steeds smaller, mede doordat veel actieve stoffen niet worden aangemeld voor een herbeoordeling. En nieuwe middelen komen niet snel genoeg op de markt, doordat de toelatingsprocedures veel vertraging kennen. Dat is echt een punt van aandacht. Verder pleit ik ervoor om veredeling door middel van CRISPR-Cas toe te staan, want dit biedt veel mogelijkheden om gewassen weerbaarder te maken.

Boeren moeten een eerlijke prijs krijgen voor het voedsel dat zij produceren. Ik denk dat het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid een belangrijke rol kan spelen voor het inkomen van de boer. Maar ook de keten, inclusief de consument, moet daaraan een bijdrage leveren. Waarbij het belangrijk is dat er sprake is van een gelijk Europees speelveld, ook op het vlak van verduurzaming."

Hoe kijkt u aan tegen de beoordelingen van EFSA en Ctgb? En tegen de politieke en rechterlijke inmenging in de toelatingsbeoordelingen?

"In de basis heb ik vertrouwen in de toelatingsbeoordelingen. Tegelijk vind ik dat we onze ogen niet moeten sluiten voor nieuwe inzichten. Daarom moeten we de toelatingsprocedures voortdurend tegen het licht houden, waarbij we de nieuwe inzichten

meewegen. We moeten ervoor zorgen dat de toelatingsprocedures boven iedere twijfel verheven zijn, zodat iedereen ervan overtuigd is dat gebruik van gewasbeschermingsmiddelen veilig is en dat er vertrouwen is in de beoordelende instituties.

Over rechters die gebruiksverboden opleggen? Als politicus mag ik niet iets van een rechter vinden. Maar bij dergelijke uitspraken voel ik me wel ongemakkelijk. Ik denk dat deze uitspraken het gevolg zijn van onduidelijkheden in de toelatingsprocedure. Dit moeten we onderzoeken en waar nodig de wetgeving aanpassen."

Hoe kijkt u aan tegen de gewasbeschermingsindustrie? En denkt u dat telers anno 2023 verantwoord omgaan met gewasbeschermingsmiddelen?

"Ik geloof erin dat iedere ondernemer naar eer en geweten onderneemt. En dat dit ook geldt voor de gewasbeschermingsbedrijven en voor telers. Ik ben ervan overtuigd dat zij allemaal naar een duurzame voedselproductie streven.

Wel vind ik dat zij oog moeten hebben voor de zorgen in de samenleving. En bereid moeten zijn om naar deze zorgen te luisteren. Ook vind ik dat ze moeten nadenken over het terugdringen van het gebruik van chemische middelen.

Ik geloof zeker dat telers verantwoord omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. Want ook zij willen een schone leefomgeving."